

Jaaroverzicht Media en Culturele Diversiteit 2008

Colofon

Tekst: Susan Bink & Garjan Sterk

Eindredactie: Carmelita Serkei

Vormgeving: Krijn Ontwerp, Nijmegen

Deze jaarrapportage is uitgegeven door:

Mira Media

Postbus 1234

3500 BE Utrecht

Tel. 030-230 22 40

De jaarrapportage is als pdf-bestand te downloaden via www.miramedia.nl.

Mira Media, januari 2009

Deze uitgave van Mira Media is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Mira Media kan echter niet instaan voor de volledige juistheid van de via derden verschaft gegevens. Deze uitgave of delen ervan mogen vrijelijk worden verspreid met bronvermelding. Bij verspreiding van de gegevens stellen wij het op prijs hiervan op de hoogte te worden gesteld.

Introductie

2008. Het jaar van Geert Wilders en Fitna. Het jaar van het busincident in Gouda. Van de ruzie tussen NOVA en de NMO. Kortom, onze islamitische medemens moest weer veel incasseren het afgelopen jaar in Nederland. Maar ook het jaar van het enthousiasme, de ontroering en hoop na de verkiezing van Barack Obama tot president van de Verenigde Staten. De benoeming van Ahmed Aboutaleb als burgemeester van Rotterdam was in lijn hiermee een mooi Nederlands toetje. “Yes we can” ook in Nederland!

De eerste helft van het jaar werd vooral overschaduwd door alle commotie rond de anti-Islam film Fitna van PVV-kamerlid Geert Wilders. Al maanden voor de eerste vertoning was ons land in de ban van de op handen zijnde film. Maar alle ophef bleek zwaar overtrokken. Fitna bevatte schokkende beelden, maar geen beelden die nog niet in het nieuws waren geweest. Nederlandse moslims reageerden dan ook gematigd op de film.

In de tweede helft van 2008 was er veel ophef over een incident op de rand van de Goudse wijk Oosterwei. Een buschauffeur was hier lastig gevallen door een groep jongeren van Marokkaanse afkomst. Buschauffeurs wilden niet meer door de wijk rijden. De aandacht voor ‘Marokkaanse probleemjongeren’ was ineens buitenproportioneel en beperkte zich niet alleen tot Gouda.

Er waren gelukkig ook een hoop positieve gebeurtenissen te bespeuren in onze multiculturele samenleving. Laïla Abid begon als nieuwslezeres bij het NOS Journaal. Soundos el Ahmadi en Khadija Massaoudi gingen als de controversiële ‘meiden van Haram’ aan de slag bij de NPS. Ajouad El Miloudi begon als nieuwe presentator van KRO’s Puberruil. En last but not least werd staatssecretaris voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid Ahmed Aboutaleb voorgedragen als burgemeester van Rotterdam. Allemaal Marokkaanse Nederlanders die wél het goede voorbeeld geven.

Natuurlijk draaide het niet alleen om Marokkaanse Nederlanders in 2008. Opvallend zijn ook de vele discussies over de manier waarop de media een cultureel diverser karakter kunnen krijgen in personeel, publiek en programma’s. En ook de pogingen en experimenten om dit voor elkaar te krijgen.

Om uw geheugen op te frissen presenteren we u hierbij de tweede Jaarrapportage Media en Culturele Diversiteit. In deze jaarrapportage zet Mira Media de belangrijkste ontwikkelingen rond media en culturele diversiteit uit 2008 voor u op een rij. Om even stil te staan bij alle leuke én minder leuke gebeurtenissen die het afgelopen jaar op het gebied van media en culturele diversiteit hebben plaatsgevonden.

Mira Media, januari 2009

Januari

> In het *Parool* verschijnt op 4 januari een artikel over **websites voor allochtone jongeren**.

Honderdduizenden jongeren loggen dagelijks in op Marokkaanse en Turkse websites. De vraag of de etnische verkokering op internet een obstakel is voor de integratie, wordt door de wetenschap met een duidelijk "nee" beantwoord. Dit blijkt bijvoorbeeld uit onderzoeken van Cindy van Summeren (Radboud Universiteit Nijmegen) en Lenie Brouwer (Vrije Universiteit Amsterdam). Beide onderzoekers onderstrepen het belang van deze websites voor de identiteitsvorming van jongeren met een islamitische achtergrond. Op Marokkaanse fora discussiëren allochtone jongeren over maatschappelijke thema's en zoeken ze naar een compromis tussen de Nederlandse en islamitische cultuur. Ook fungeren allochtone jongerensites als virtuele ontmoetingsplek tussen allochtone en autochtone jongeren.

Een dag later meldt het *Parool* dat steeds meer woningcorporaties **schotelantennes verbieden**. Nu via breedbandinternet, digitale televisie en glasvezel steeds meer buitenlandse zenders te ontvangen zijn, vinden woningcorporaties het tijd worden om de teugels aan te halen. Het argument is dat schotels de gevels ontsieren en afbreuk doen aan het image van de buurt. Bovendien maken ze, aldus de woningcorporaties, het onderhoud en ramen wassen lastig en kunnen ze bij verkeerde bevestiging gevaarlijk zijn voor mensen op straat.

BRON: ELSEVIER

> Op 24 januari wordt **Ton F. van Dijk** gekozen tot Omroepman van het jaar 2007. Het mediavakblad *Broadcast Magazine* reikt deze prijs dit jaar voor de 17e keer uit. In dit blad vertelt hij over zijn benoeming, zijn loopbaan en zijn passie om de grote groep van "gematigde, redelijk goed geïntegreerde" moslims een stem te geven in het belang van evenwichtige beeldvorming en emancipatie. "Moslims moeten ook amusementsprogramma's voor een breed publiek gaan maken. Ze moeten hun eigen Robert ten Brink hebben." Per 1 februari 2008 wordt Van Dijk algemeen directeur van het productiebedrijf Palm Plus Multimedia in Hilversum waarmee hij onder andere het nieuwe multiculturele crossmediale programma *Dichtbij Nederland* maakt.

JANUARI

■ *De 5-delige dramaserie **Moes** is vanaf dinsdag 8 januari te zien bij de NPS op Nederland 3. Moes gaat over de vriendschap tussen de zeventienjarige Marokkaanse Moes (afkorting voor Moestafa) en zijn Nederlandse vriend Jacco. De vader van Jacco heeft een garage en de jongens sleutelen gezamenlijk aan hun grote droom, een cabrio. Beide jongens vallen op Jacco's buurmeisje Mona.*

> De speciale abonneezenders voor Antillianen en Surinamers worden per 1 februari 2008 stopgezet. **Ativi** (Antilliaans) en **TeveSur** (Surinaams) verdwijnen van de kabel. Kabelbedrijf Zesko sloot geen contracten meer af met de aanbieder. Ook bij UPC en andere kabelmaatschappijen is een einde gekomen aan de distributie. Met de stopzetting

van TeveSur en Ativi zijn Surinamers en Antillianen vrijwel verstoken van televisieprogramma's uit of over hun geboorteland. Via de satelliet zijn dergelijke zenders hier niet te ontvangen. Wel is er een aantal Zuid-Amerikaanse kanalen en Spaanstalige kanalen interessant voor deze doelgroep, maar alleen TVE zit op de kabel. Surinamers kunnen nog wel terugvallen op de succesvolle radiozenders *Amor FM* en *Ujala*.

Terwijl Surinamers en Antillianen het voortaan zonder tv-programma's uit hun geboorteland moeten stellen, kunnen Afghanen sinds kort een Afghaanse staatszender ontvangen. Van West-Europa tot aan het Midden-Oosten kunnen bezitters van een schotelantenne sinds 1 januari 2008 uitzendingen van de **Afghaanse staats-televisie RTA** ontvangen. Al eerder waren er in Europa programma's te zien van *Ariana*, een onafhankelijke zender die zich richt op Afghaanse gemeenschappen wereldwijd. RTA en Ariana zijn te ontvangen via **Hot Bird**, een groep van drie satellieten die uitzendt via positie 13 graden oost.

JANUARI

Bron: VPRO

■ *De geheel in Suriname opgenomen jeugdserie **Taxi van Palemu** heeft maandagavond 28 januari 2008 een **Beeld en Geluid Award** gewonnen in de categorie 'Jeugd'. De Beeld en Geluid Awards zijn de vakprijzen voor de hoogst gewaardeerde Nederlandse tv-programma's en -concepten, beste tv-acteur en -actrice, en tv-persoonlijkheid van het afgelopen jaar.*

Februari

- > Moslims in Nederland krijgen vaak het verwijt dat ze te weinig van zich laten horen in de media. Enkel steken de hand in eigen boezem en bundelen hun krachten. Dit resulteert binnen twee weken in drie nieuwe moslimorganisaties met ieder een eigen agenda. **Stichting Mirsab**, een initiatief van Mohammed Jabri, wil het beledigen van moslims juridisch aanvechten. De aanpak van Mirsab is vergelijkbaar met het CIDI, dat antisemitisme en negatieve beeldvorming over Israël aanvecht. **Het Landelijk Beraad Marokkanen (LBM)** wordt opgericht als reactie op de film *Fitna* van Geert Wilders. Na het verschijnen van de film stelde het LBM de deuren van alle Marokkaanse moskeeën in Nederland wagenwijd open voor alle Nederlanders. Het Netwerk van Marokkaanse Jongerenorganisaties vertegenwoordigt 30 Marokkaanse jongerenorganisaties. Volgens de organisatie wordt in de discussie rond risicojongeren van Marokkaanse komaf de stem van de jongeren zelf vaak gemist. Het **Netwerk van Marokkaanse Jongerenorganisaties** wil een platform zijn waar jongerenorganisaties kennis kunnen uitwisselen en informatie kunnen krijgen over onderwerpen die de Marokkaanse jeugd aangaan. Het netwerk geeft daarnaast praktische informatie over de oprichting van een jongerenorganisatie, fondsenwerving en de omgang met de media.

- > Op 12 februari publiceert Qrius het **onderzoek Allochtone Jongeren 2007**, in samenwerking met BNN. In dit onderzoek zijn jongeren van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse, Antilliaanse en Nederlandse afkomst aan de tand gevoeld over zaken als school, werk, vrije tijd, media en geloof. Het onderzoek laat zien dat het mediagebruik van allochtone en autochtone jongeren veel overeenkomsten vertoont. Vooral de commerciële televisiezenders zijn in trek bij allochtone jongeren; ze kijken nauwelijks naar satellietzenders uit hun land van herkomst. Deze zijn volgens de jongeren vooral interessant voor de oudere generatie. Wel is FunX populair onder allochtone jongeren en lezen autochtone jongeren iets vaker een krant of tijdschrift.
- > Het *Algemeen Dagblad* meldt op 15 februari dat allochtone Rotterdammers binnenkort waarschijnlijk weer kunnen afstemmen op hun favoriete lokale radioprogramma. De Stichting Lokale Omroep Rotterdam (SLOR) subsidieert eenmalig **vijf lokale migrantenzenders**. Zij verdwenen in de zomer van 2007 van de kabel in Rotterdam vanwege financiële problemen. De subsidie is afkomstig uit het restant van een potje bestemd voor beginnende makers van tv-programma's. **Nos Raïs** (Antillianen), **Atlantico** (Kaapverdiërs) en **Arabica FM** (Marokkanen) kunnen hiermee hun schulden aflossen. **Voz de Cabo Verde** (Kaapverdiërs) en **Ebony** (Surinamers) hebben nog extra financiering nodig. De extra subsidie is een stap in de goede richting, volgens Brahim Bourzik van de Rotterdamse Allochtone Media, een koepelorganisatie van de lokale migrantenzenders. Om te voorkomen dat de zenders weer van de kabel verdwijnen, is echter een structurele oplossing nodig, meldt hij in het AD. Bourzik vindt communicatie in de eigen taal belangrijk, te meer omdat volgens de gemeente 60.000 Rotterdammers niet worden bereikt door de traditionele media. Hij schat dat de Rotterdamse migrantenzenders samen 20 à 30 duizend mensen per dag bereiken.

FEBRUARI

■ Op maandag 11 februari presenteert Radio Nederland Wereldomroep (RNW) in Amsterdam een nieuwe **Chineestalgische website**. De site richt zich op Chinezen met een interesse in Nederland en is voor de Wereldomroep de eerste journalistieke stap in China. Zie www.rnw.nl/chinese.

■ Onder de naam **Popolsku** (Op z'n Poolse) verschijnt vanaf 29 februari wekelijks een nieuwe gratis krant voor de vele Poolse arbeiders in Nederland. **Popolsku** is een initiatief van de in Tilburg wonende Poolse Kasia Rosa en haar Nederlandse echtgenoot. Zij willen enerzijds de 150.000 Polen in Nederland een nieuwsbron in hun moedertaal aanbieden en anderzijds de Nederlandse overheid en bedrijven een communicatiemiddel met de Polen bieden. De krant geeft onder andere uitgaanstips en brengt de Polen op de hoogte van de Nederlandse normen en waarden.

- > Nog voordat de anti-Islam film van PVV-kamerlid Geert Wilders, *Fitna*, verschijnt, komt de multiculturele televisiezender MTNL met een tegenfilm. Televisiemakers Vincent van der Lem en Ersin Kiris maakten in opdracht van MTNL een film over de drijfveren van Geert Wilders en zijn filmambities. In **De Tegenfilm** waagt Ersin Kiris (van Turkse afkomst) zich samen met Hagenees Vincent van der Lem in het hol van de leeuw. In Venlo gaan ze op zoek naar de jonge Wilders vanuit het idee dat er iets gebeurd is in zijn vroege jeugd waardoor Wilders zo islamofob is geworden. *De Tegenfilm* is het verslag van een reis langs standpunten over de vrijheid van meningsuiting, democratie en moslims.

ERSIN KIRIS IN DE TEGENFILM

BRON: AT5

- > Personeelsleden van de **Nederlandse Moslim Omroep (NMO)** zijn de berichtgeving over de omroep "spuugzat", blijkt deze maand uit een persbericht en een persconferentie van de omroep. Volgens de medewerkers wordt er in de media - en in het bijzonder door actualiteitenprogramma *NOVA* - bij herhaling geïnsinueerd dat er bij de NMO een "conservatieve machtsgreep" heeft plaatsgehad. In een uitzending van *NOVA* wordt gesuggereerd dat de NMO-redactie conservatiever is geworden en dat er voor afwijkende geluiden geen plaats meer is. Volgens de werknemers zijn alle door *NOVA* opgevoerde 'talking heads' mensen waarmee de NMO een financieel conflict heeft. Uit de uitzendingen die dateren van ná het ontslag van voormalig directeur Frank William zou blijken dat de NMO "de koers om aan verschillende meningen ruimte te bieden voortzet." De discussie wordt verder aangewakkerd door uitspraken van minister Plasterk. Hij dreigt de zendtijd van de NMO te beperken of zelfs helemaal af te nemen als er voor het eind van deze maand geen representatief bestuur is.
- > De ministerraad heeft op voorstel van minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ingestemd met toezending aan de Tweede Kamer van een nieuwe **Mediawet**. De nieuwe wet zorgt voor een betere aansluiting van de publieke omroep op het digitale tijdperk. Ook staat in de wet dat er meer media-aanbod voor specifieke bevolkings- en leeftijdsgroepen moet komen, waaronder in elk geval jeugd en minderheden. Hierdoor is het des te opvallender dat in de Memorie van Toelichting staat vermeld dat de taakstelling voor minderhedenprogrammering op radio en televisie bij de NPS komt te vervallen.

Maart

- > Na een pauze van drie maanden start het **Alloctonenweblog** (<http://alloctonen.web-log.nl>) weer. Dagelijks verschijnen hier actuele berichten, achtergrondartikelen en opinies die te maken hebben met de multiculturele samenleving. Het Alloctonenweblog heeft nu ook een netwerk van vaste columnisten die regelmatig een stuk zullen schrijven.
- > **De Nederlandse Moslim Omroep (NMO)** behoudt haar zendtijd, dat maakt het Commissariaat voor de Media op 4 maart bekend. Volgens het Commissariaat heeft de NMO aangetoond dat het beschikt over een volwaardig bestuur waarin de diverse stromingen van de moslimgemeenschap zijn vertegenwoordigd. Ook heeft het NMO-bestuur toegezegd de aanwijzingen van de accountant met betrekking tot de financiële administratie binnen drie maanden uit te voeren. Hiermee is voldaan aan de voorwaarden zoals die zijn gesteld bij de zendtijdtoewijzing.
- > De Nederlands-Marokkaanse **Laïla Abid** presenteert vanaf medio maart het *NOS Journaal*. Zij zal vooral de ochtend- en de dagjournaals voor haar rekening nemen. Abid combineert het presenteren van het *NOS Journaal* met de functie van redacteur buitenland.

Laïla Abid (30) werkte van 2001 tot 2003 bij *Opsporing Verzocht* (AVRO). Daarna werkte ze onder meer bij de regionale omroep RTV Noord-Holland en als redacteur bij *Hart Van Nederland*. Tot 1 maart 2008 was ze als redacteur nog werkzaam bij BNR Nieuwsradio.

- > De Nederlandse Publieke Omroep brengt deze maand twee nieuwe onderzoeken op het gebied van diversiteit uit. De **Monitor Diversiteit** brengt aan de hand van een kwantitatieve analyse de (re)presentatie van verschillende groepen op de Nederlandse televisie in kaart. De focus ligt hierbij vooral op gender, leeftijd en etniciteit. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de programmering voor volwassenen en de kinderprogrammering. Uit de resultaten met betrekking tot etniciteit blijkt dat ruim acht van de tien personen en personages op de Nederlandse televisie geclassificeerd zijn als 'blank', en twee van de tien als 'niet-blank'. De publieke omroep (met gemiddeld 12.2%) scoort hoger als het gaat om kleur op de televisie dan de commerciële zenders (gemiddeld 10.3%). Maar het zijn alleen de informatieve en educatieve programma's bij de publieke omroep die in vergelijking met de commerciële zenders significant meer gekleurd zijn. De Mediterrane groep (waaronder Turken en Marokkanen) is bij de publieke omroep sterker vertegenwoordigd dan bij de commerciële zenders. Op de commerciële zenders zijn vooral African-Americans te zien als gevolg van de grote hoeveelheid aangekochte Amerikaanse series en films. Van de onderzochte kinderzenders heeft *Z@pp/Z@ppelin* het hoogste percentage gekleurde personages, direct gevolgd door *Nickelodeon*.
- > In de **Multiculturele Rapportage** van de Publieke Omroep rapporteren omroepverenigingen, NPS en Educom over hun inspanningen op het gebied van programmering voor etnische minderheden. Zij leveren gegevens aan over zendtijd en bestedingen met betrekking tot multiculturele programmering. Alle omroepen hanteren een eigen definitie van een 'multicultureel programma' waardoor een vergelijking tussen de omroepen onderling erg moeilijk is. In 2006 zijn bij bijna alle omroepen zowel de zendtijd als het budget voor multiculturele televisieprogramma's gestegen ten opzichte van 2005. Alleen bij de NCRV, VARA en VPRO zijn de bestedingen gedaald. Bij de NCRV en VPRO is ook de hoeveelheid zendtijd die aan multiculturele programma's is besteed, gedaald. Voor radio is het omgekeerde het geval. De meeste omroepen rapporteren hier lagere bestedingen ten opzichte van 2005. Alleen de AVRO heeft meer besteed aan multiculturele radioprogrammering, zelfs ruim twee keer zoveel als in 2005. Maar de AVRO schaaft ook een programma als *Schiffers FM* onder multiculturele programmering.
- > De roep om meer culturele en etnische diversiteit in de reguliere media wordt alsmat groter, maar komt slechts moeizaam tot stand. Dat is de conclusie uit het op 17 maart gepubliceerde essay van Andra Leurdijk (TNO) over mediabeleid en culturele diversiteit van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Uit het onderzoek blijkt dat de omroepen veel goede bedoelingen hebben, maar weinig echte prikkels om culturele en etnische diversiteit structureel in hun programma's tot uitdrukking te laten komen. In het **essay Van Marge naar Mainstream** worden nut en noodzaak van overheidsbeleid met betrekking tot media en minderheden beschreven. Dat gebeurt aan de hand van een terugblik over de periode 1999-2008. Het essay bevat verder een globale schets van hoe een toekomstig beleid rond media en culturele diversiteit er uit zou moeten zien. Zo pleit Leurdijk voor meer samenwerking tussen mainstream media en multiculturele media als MTNL en FunX. (Zie voor het essay: http://www.minocw.nl/documenten/81238_38020_Mediabeleid.pdf)

- > Nog nooit is er zoveel ophef over een film ontstaan lang voordat dat deze ook maar is verschenen. In navolging van MTNL heeft ook de Radio Nederland Wereldomroep (RNW) een korte film gemaakt in verband met de verwachte anti-Koranfilm *Fitna* van Geert Wilders. **About Fitna the Movie** gaat dieper in op aspecten van de Nederlandse samenleving zoals de vrijheid van meningsuiting, die in het buitenland soms voor verwarring zorgen. Ook probeert de film de figuur Wilders in perspectief te plaatsen. Het filmpje is via internet in het Engels, Arabisch en Indonesisch te bekijken op www.aboutfitnathemovie.com en op de Nederlandse site van de Wereldomroep.

- > In de tussentijd wijst Geert Wilders het aanbod van de Nederlandse Moslim Omroep (NMO) af om **Fitna** onder voorwaarden uit te zenden. Wilders gaat bij voorbaat niet in op een van de voorwaarden (dat de omroep hem vooraf mocht zien) om zeker te zijn dat die geen strafbare uitingen bevat. Een andere voorwaarde voor eventuele uitzending was dat Wilders na de uitzending met voor- en tegenstanders in discussie zou gaan. De NMO had Wilders nog niet officieel benaderd. Ze wilde eerst nog intern en extern overleggen over het plan.

- > In *Broadcast Magazine* deze maand een interview met **Frans Jennekens**, projectmanager diversiteit bij de NPS, en **Johan Remkes**, mediawoordvoerder van de VVD. Jennekens stelt dat de Publieke Omroep te weinig aansluiting vindt bij minderheden. Volgens hem moet elke redactie zich afvragen hoe het programma een weerspiegeling van de samenleving is. Zij moeten hier moeite voor doen en niet elke keer dezelfde BN-ers uitnodigen. “Diversiteit is een creatieve businesscase. Je kunt er kijkers en een maatschappelijk draagvlak mee winnen”, aldus Jennekens. Ook Remkes pleit voor meer diversiteit binnen de publieke omroep. Wat hem betreft moet elke kijker zich herkennen in datgene wat op televisie wordt vertoond. Remkes vindt dat elke omroeporganisatie diversiteit hoog op de agenda moet plaatsen zodat minderheden het gevoel krijgen dat ook zij bij de Publieke Omroep terecht kunnen.

- > *De Journalist* meldt naar aanleiding van een onderzoek van Mira Media dat het **aantal migranten-media stijgt**. Ruim honderd tijdschrifttitels en minstens zoveel websites richten zich op een specifieke groep migranten. Migrantenglossy's rukken op, maar daarnaast bestaat er een groot aantal verschillende media dat zich richt op etnische of religieuze doelgroepen. Veel migrantenbladen hebben problemen met de advertentiewerving en de distributie. Daarom wil Mira Media uitzoeken hoe uitwisseling met de reguliere media kan worden versterkt.

- > Om ‘de scheve beeldvorming’ in de islamitische wereld over Nederland te corrigeren heeft multicultureel instituut Forum met spoed een **Factbook met feiten over de situatie van moslims in Nederland** uitgebracht. In het feitenboek zijn de meest recente statistieken en ontwikkelingen over Nederlandse moslims bijeengebracht. Volgens Forum-directeur Harchaoui leidt de op handen zijnde anti-koran film van Wilders tot heftige debatten in het Midden-Oosten, maar zijn deze debatten niet gebaseerd op feiten. “De verspreiding van actuele objectieve cijfers is broodnodig”, aldus Harchaoui in *de Volkskrant* van 14 maart 2008. Forum wil met het *Factbook* een zo groot mogelijk islamitisch publiek bereiken.

- > *NRC Handelsblad* maakt als eerste melding van het op handen zijnde programma '**Dichtbij Nederland**', een nieuw multicultureel programma van productiebedrijf Palm Plus. Op 26 maart verschijnt het volgende artikel in *NRC Handelsblad*: Publieke omroepen slagen mondjesmaat in hun opzet om multicultureel te programmeren. Presentatoren, kandidaten en talkshowgasten zijn overwegend blank op tv.
- > Op 27 maart verschijnt dan eindelijk de langverwachte film van Geert Wilders, **Fitna**. Het PVV-Kamerlid publiceert het filmpje van 16 minuten op de site Liveleak.com omdat geen omroep bereid was de film uit te zenden. De film bestaat voornamelijk uit oude archiefbeelden en uitspraken van Moslims afgewisseld met teksten uit de Koran. Het zijn echter allemaal beelden die al eerder in het nieuws zijn geweest. In de film zijn o.a. beelden te zien van de aanslag op 11 september 2001 in New York en geluidsfragmenten van net voor de moord op Theo van Gogh. De verwachte rellen blijven uit. Volgens premier Balkenende dient de film 'geen ander doel dan het kwetsen van gevoelens'. Binnen de moslimwereld lopen de reacties uiteen, maar de meesten voelen toch een soort opluchting. De film blijft binnen de grenzen van de wet. Ook uit het buitenland komen nauwelijks reacties. Sadik Harchaoui, directeur van Forum, zegt begin april in *Vrij Nederland* dat hij vooral blij is dat de film er eindelijk is. Volgens hem zorgde de paniekerige reactie van de overheid voor veel spanningen binnen de samenleving, lang voordat de film er überhaupt was.
- > Op 6 april presenteert Geert Wilders een **aangepaste versie van *Fitna*** op Liveleak.com, omdat de oorspronkelijke versie twee missers blijkt te bevatten. In plaats van het gezicht van Mohammed B. wordt het gezicht van rapper **Salah Edin** getoond. Ook is de Deense spotprent van de profeet Mohammed te zien, zonder toestemming van de Deense cartoonist Kurt Westergaard. Wilders krijgt deze toestemming ook niet. In de aangepaste versie is de foto waarop rapper Salah Edin poseerde als Mohammed B. vervangen door een foto van de echte moordenaar van film- en opiniemaker Theo van Gogh. Ook is de cartoon van de profeet Mohammed vervangen door een andere prent.

- > Ter gelegenheid van het eenjarig bestaan organiseert Wereldjournalisten.nl op 2 april de themamiddag **Een voorjaarsduik in de etnische media, alle ins en outs**. Hoofdredacteur Wiebke Pittlik legt uit dat Wereldjournalisten nieuws brengt uit migrantengemeenschappen, nieuwe gezichtspunten aandraagt en bezoekers wijst op literatuur, websites en bijeenkomsten. De site heeft inmiddels 20.000 bezoekers per

maand. Een aantal internationale studenten Journalistiek vertelt over hun ervaringen bij enkele etnische media in Nederland. Rick van Dijk (Stimuleringsfonds voor de Pers) bespreekt het voorbeeld van *New American Media* (NAM), een initiatief in de Verenigde Staten waarbij nieuws vanuit migrantengemeenschappen en migrantenmedia toegankelijk wordt gemaakt voor anderen. In twee workshops wordt doorgepraat over het belang van etnisch-culturele media en de zin van een ondersteuningsstructuur voor hen. Iedereen is het erover eens dat migrantenmedia een eigen complementaire en nuttige rol vervullen in het medialandschap. Ook zien de meeste mensen een rol weggelegd voor een soort 'Nederlandse NAM'.

APRIL

Het eerste nummer van Kadin Magazine
Bron: NRC

- **Nederland is een nieuw maandblad voor Turks-Nederlandse vrouwen rijker.** Vanaf half april verschijnt het eerste nummer van **Kadin Magazine**. Het blad is bedoeld voor ambitieuze Turks-Nederlandse vrouwen tussen de 15 en 50 jaar. Kadin Magazine wil deze vrouwen bewust maken van hun positie in de Nederlandse maatschappij en hen stimuleren in hun groei. De inhoud van het blad is tweetalig, zowel Turks als Nederlands.
- **Rapper Ali B krijgt een eigen programma bij de NPS.** Vanaf 18 april presenteert hij het programma **De Flat van Ali B** op Nederland 3. Ali B ontvangt in zijn huiskamer bekende en onbekende Nederlanders en bespreekt met hen de actualiteit van de week.
- **De multiculturele tv-show Op de Bazaar moet de publieke omroep meer kleur geven.** Het programma is voor het eerst te zien op 12 april op Nederland 2. Een gezellig praatprogramma vanaf de Beverwijkse bazaar, gepresenteerd door Diewertje Blok, Hakim Traïda, en Manoushka Zeegelaar Breeveld. Aan tafel gasten met allerlei culturele achtergronden, en in de kookrubriek veel exotische recepten.
- **Na de succesvolle televisieserie gaat op 17 april de speelfilm Dunya & Desie in de bioscoop in première: een komisch en hartverwarmende roadmovie over de vriendschap tussen de van oorsprong Marokkaanse Dunya en de Nederlandse Desie.**

> Onderzoeksbureau Qrius toonde eerder dit jaar al aan dat het media-gebruik van allochtone en autochtone jongeren veel overeenkomsten vertoont. Het Sociaal en Cultureel Planbureau concludeert hetzelfde voor de bredere leeftijdsgroep van 15 tot 65 jaar in haar onderzoek **Het dagelijks leven van allochtone stedelingen**. In dit onderzoek is een hoofdstuk gewijd aan het gebruik van dagbladen, televisie en internet onder Turkse, Surinaamse, Marokkaanse en Antilliaanse stedelingen. De leden van de allochtone groepen lezen in grote meerderheid tenminste eens per week Nederlandse kranten, kijken naar Nederlands(talig)e zenders, en maken gebruik van het internet (wel in geringere mate dan autochtonen). De leden van de tweede generatie allochtone stedelingen lijken in hun mediagebruik meer op autochtone stedelingen dan de leden van de eerste generatie.

> De Raad van Cultuur presenteert op 23 april het boek **Mediawijsheid in perspectief**. Bij de publicatie hoort een site die geheel in het teken staat van mediawijsheid. In het boek en op de site staan dertig gesprekken over mediawijsheid die de Raad voerde met personen uit verschillende maatschappelijke sectoren. Aan het woord komen, onder andere, Mohammed El Aissati, oprichter van *Maroc.NL* en tevens werkzaam bij de *IKON* en *MTNL*, en Rachida Azough, voormalig *Volkskrant*-redacteur en nu creatief directeur van Kosmopolis.

> Van alle dagbladen hebben de *Volkskrant*, het *Reformatorisch Dagblad* en *Trouw* het meest bericht over Geert Wilders en zijn film *Fitna*. Bijna 13 procent van het nieuws over Wilders en *Fitna* was te vinden in de *Volkskrant*. Het kleinste aantal artikelen over *Fitna* stond in de gratis krant *Dag* (2,5 procent), in *NRC.next* (5,1 procent) en *Het Parool* (6,6 procent). Dit blijkt uit onderzoek van de **Nederlandse Nieuwsmonitor**, een instituut verbonden aan de Universiteit van Amsterdam.

Mei

- > Wereldjournalisten.nl staat op 3 mei geheel in het teken van de **Dag van de Persvrijheid**. Op deze dag brengt de nieuwssite onder meer een column over persvrijheid van Francisco van Jole, een interview met een gevluchte journalist uit Oezbekistan, een factsheet met organisaties en projecten gericht op persvrijheid, en een artikel over Nederland als vrijhaven voor onderdrukte media. Ook is er aandacht voor *Globalvoicesonline*, een platform voor maatschappelijk geëngageerde webloggers uit de hele wereld.
- > Met een levendig debat voor een stampvolle zaal werd woensdag 7 mei in de Balie **Het maakbare nieuws** gepresenteerd. Dit collectieve werk van 17 auteurs onder redactie van NOS-buitenland-redacteuren Monique van Hoogstraten en Eva Jinek wil een antwoord zijn op het boek *Het zijn net mensen* van Joris Luyendijk. In het boek gaan de journalisten in op de fundamentele vragen die Luyendijk opwerpt en laten ze zien hoe het er in de praktijk ook aan toegaat. Eva Jinek in *De Journalist* van 8 mei: 'Joris werd gezien als een soort klokkenluider... Wij vonden dat we 't beeld moesten bijstellen. Het is toch een beetje een aanslag geweest op de journalistiek. Voor een deel terecht, maar het is niet het hele verhaal.'
- > Groen Links-kamerlid **Tofik Dibi** is de meest gevraagde allochtone gast in talkshows. Hij is één van de weinige sprekers van niet-westerse afkomst die met enige regelmaat te zien is als talking head. Dit blijkt uit een onderzoek van televisierecensent Hans Beerekamp van *NRC Handelsblad*. Gedurende drie maanden (1 februari tot 1 mei 2008) turfde Beerekamp de gasten ('talking heads') in zeven talkshows. Van de 111 vrouwen en mannen die in drie maanden minimaal drie keer te gast waren in de onderzochte talkshows, waren er acht van niet-westerse afkomst. Zaterdag 17 mei publiceerde *NRC Handelsblad* de resultaten van het kwantitatieve onderzoek.
- > Het kabinet-Balkenende streeft ernaar de Nederlandse samenleving mediawijzer te maken en keurt daarom op 18 april de plannen voor een centrum voor expertise en educatie op het gebied van media goed. Dit **mediawijdsheid expertisecentrum** start op 18 mei. Het centrum gaat het publiek en instellingen stimuleren slimmer, bewuster en veiliger met media om te gaan. Mira Media heeft in het verleden regelmatig aangedrongen op het tot stand komen van een dergelijk centrum. Daarbij is tevens aandacht gevraagd voor de rol die media-educatie speelt bij het voorkomen en bestrijden van vooroordelen en stereotype beeldvorming, en op het ontwikkelen van multiculturele mediacompetenties.
- > Mira Media, de Vereniging van Openbare Bibliotheken en het Stimuleringsfonds voor de Pers organiseren 29 en 30 mei de **Europese conferentie Media4[ME]** over ontwikkelingen met betrekking tot mediawijdsheid. De conferentie richt zich op de verdere structurering en implementatie van mediawijdsheid in Nederland en daar buiten, met als doel de versterking van sociale cohesie, interculturele dialoog en burgerschap. De conferentie bouwt voort op ervaringen en initiatieven die in gang zijn gezet in Nederland en daarbuiten en sluit aan bij het lokaal multimediaal mediabeleid van de gemeente Den Haag. In deze stad starten twaalf wijkmedia-ateliers binnen de openbare bibliotheken.

- > Dat de redacties van schrijvende pers, radio en televisie overwegend blank zijn, is een bekend fenomeen. Dit is ook het geval bij Omroep Brabant. Daarom heeft de regionale omroep, in samenwerking met Mira Media, het project **Kleurrijk Omroep Brabant** opgezet. Zaman Hollanda interviewt deze maand projectleider Agnes van der Straaten. Een dag per week probeert ze zowel het personeel als de programma's van Omroep Brabant kleurrijker te maken. Met het programma **Boschveld 55** probeert de omroep, in samenwerking met de Fontys Hogeschool voor Journalistiek, een allochtone doelgroep aan te spreken. Vier studenten Journalistiek wonen vier maanden lang in de multiculturele wijk Boschveld in Den Bosch. Zij volgen het leven van de bewoners en doen verslag via radio en televisie van Omroep Brabant. Het tweede seizoen van Boschveld 55 startte in februari van dit jaar en eindigde in juni.
- > Jongerenzender **FunX** wil na vijf jaar uitzending in de vier grote steden nu ook een landelijke FM-zender. Volgens de zenderleiding is de urbancultuur nu zo doorgedrongen in de rest van het land dat het populaire radiostation een zender met landelijke FM-dekking verdient. Per brief vragen algemeen directeur Willem Stegeman en programmadirecteur Mezen Dannawi aan de Tweede Kamer om hen een nationaal FM-podium te geven.

M E I

■ *Elke week stemmen Indische Nederlanders wereldwijd af op Van Oost Naar De Oost (VONDO), een radioprogramma van de regionale omroep in de Achterhoek. In dit programma kunnen Indische mensen al tien jaar hun verhaal vertellen. Programmamaakster Chérie Kelderman wil meer en richt **Indo TV** op. Indo TV maakt producties voor en door Indische Nederlanders en allen die hierin geïnteresseerd zijn. Producties over o.a. de geschiedenis van Nederlands Indië, cultuur, muziek, literatuur en vele andere wetenswaardigheden - van vroeger tot nu. De producties zijn online via de site van Indo TV te bekijken.*

Juni

- > In juni ziet een aantal etnische media-initiatieven het licht. Op 10 juni lanceert Lokaal Mondiaal het nieuwe gratis kwartaalblad **Join** over globalisering. In *Join* schrijven jonge (aanstaande) journalisten over het leven in ontwikkelingslanden. *Join* is onderdeel van het project Beyond (y)our World, dat studenten Journalistiek de mogelijkheid biedt om naar een ontwikkelingsland te reizen. Daar maken ze kennis met het land, bezoeken media-instellingen en ontwikkelingsorganisaties. De studenten doen ter plekke research voor een artikel of een televisie- of filmreportage en verwerken hun materiaal bij thuiskomst tot een publicatie. *Join* wordt op HBO's verspreid.
- > De website **Sixtyseconds.nl** gaat online. Deze site is verbonden aan Combeat, een netwerk van jongerencommunities in verschillende steden en initiator van een breed scala aan culturele projecten, concepten en evenementen met betrekking tot jongerencultuur. Sixtyseconds.nl biedt een podium voor meningen en mediaproducties van jongeren die deel uitmaken van de communities, maar ook andere jongeren kunnen video's en muziek uploaden. **Marokko.nl** start een eigen tv-medium dat te volgen is via **tv.marokko.nl**. **Salaheddine Benchikhi**, bekend van de NPS tv-programma *Ab & Sal*, maakt wekelijks reportages die inspelen op actuele gebeurtenissen.

- > Naar aanleiding van het essay ***Van Marge naar Mainstream*** organiseert Mira Media (in samenwerking met het Stimuleringsfonds voor de Pers, de NPO, de NPS, FunX en MTNL) op 26 juni een besloten **expertmeeting**. In het essay beoordeelt onderzoeker Andra Leurdijk (TNO) het overheidsbeleid met betrekking tot culturele diversiteit in de media. Tijdens de expertmeeting bespreken wetenschappers, mediaproductanten, beleidsmakers en consumenten de analyses en aanbevelingen uit het essay en bediscussiëren zij op welke wijze etnisch-culturele diversiteit in de media bevorderd kan worden. "Natuurlijk moeten mainstream media meer cultureel divers worden", aldus Andra Leurdijk tijdens de expertmeeting, "Maar ik zou geen oude schoenen weggooien voor je nieuwe

hebt. Ik zou er voor willen pleiten om de multiculturele organisaties en programma's, maar ook doelgroepmedia niet uitsluitend te zien als iets waar we liefst zo snel mogelijk van af moeten. Juist zij kunnen functioneren als bronnen van alternatieve informatie en als kweekvijver voor talent."

JUNI

Bron: NPS

■ **Roy Khemradj (53)** is benoemd tot hoofd van de Caribische afdeling van Radio Nederland Wereldomroep. Khemradj zal leidinggeven aan een 26-koppige redactie. De Caribische redactie van de Wereldomroep maakt verschillende radio-uitzendingen die zijn gericht op de Nederlandse Antillen/Aruba en Suriname. De nieuws- en achtergrondprogramma's zijn in het Nederlands, deels in het Papiaments en in het Sarnami. Khemradj werkte tot voorheen als coördinator bij NPS Radio.

- > De **Raad voor de Journalistiek** berispt **NOVA** voor tendentieuze en onjuiste berichtgeving over de Nederlandse Moslim Omroep, NMO. Volgens bestuurslid Abderrahman Farsi heeft de NMO blijvende imagoschade opgelopen na een omstreden uitzending in februari waarin gesteld werd dat radicale moslims de omroep hebben overgenomen. De hoofdredactie van NOVA noemt de uitspraak van de Raad voor de Journalistiek onbegrijpelijk, onlogisch en onsamenhangend. Hoofdredacteur Carel Kuyl wijst erop dat het actualiteitenprogramma op twee punten in het gelijk is gesteld, maar toch verwijten krijgt over de journalistieke methode.

- > Allochtone jongeren wantrouwen nieuwsmedia wanneer die negatief nieuws brengen over etnische minderheden. Autochtone jongeren vinden negatief nieuws over etnische minderheden juist geloofwaardiger. Dat concludeert Danielle van Wallinga, student Communicatiewetenschap aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, in haar masterthese ***De vele kleuren van het nieuws***. Van Wallinga onderzocht welke factoren van belang zijn bij het wel of niet kijken naar actualiteitenprogramma's door allochtone jongeren. Voor het onderzoek zijn ruim vierhonderd scholieren onderzocht. De resultaten wijzen erop dat de etniciteit van het kijkerspubliek een rol speelt in de verwerking van nieuws, voornamelijk in het beoordelen van de objectiviteit en het belang ervan. Niet alleen etniciteit, maar ook opleidingsniveau en sekse blijken een rol te spelen in nieuwseffecten. De these is te vinden op: <http://www.miramedia.nl/scriptiebank>

- > Op 3 juli wordt het wetsvoorstel voor een geheel **nieuwe Mediawet** aangenomen door de Tweede Kamer. De nieuwe wet moet voor een betere aansluiting van de publieke omroep op het digitale tijdperk zorgen, zo staat vermeld in een nieuwsbericht van het Ministerie van OCW. In de nieuwe Mediawet behoren alle vormen van elektronisch aanbod tot de hoofdtaak van de publieke omroep. Dat geldt ook voor digitale diensten als themakanalen, websites en mobiel aanbod, die onder de huidige Mediawet slechts bijzaak zijn. Diverse bepalingen in de Mediawet die niet goed passen bij een multimediale aanpak verdwijnen. De nieuwe Mediawet maakt het ook mogelijk om op te treden tegen zenders die haat zaaien of oproepen tot geweld. Zenders kunnen voortaan door het Commissariaat voor de Media tijdelijk of helemaal uit de lucht worden gehaald als zij in Nederland strafrechtelijk veroordeeld zijn wegens haat zaaien. De nieuwe Mediawet moet nu nog door de Eerste Kamer worden goedgekeurd.
- > De Media Academie organiseert van 28 juli t/m 15 augustus de **Summerschool** voor aankomende, talentvolle mediamakers tussen de 18 en 25 jaar. Gedurende 3 weken ontwikkelen de deelnemers nieuwe programmaformats, begeleidt door mediaprofessionals van MTNL, VARA en IDTV. Daarnaast biedt de Media Academie de opleiding **master Journalistiek in een Crossmediale Nieuwsomgeving**. De opleiding duurt anderhalf jaar. Er wordt door de publieke omroepen specifiek gevraagd om tenminste 12 allochtone journalisten met een afgeronde universitaire studie of HBO-journalistiek, die tijdens de opleiding een opleidingsplaats aangeboden krijgen op een van de redacties.
- > De Koerdische Jongerenraad in Nederland lanceert begin juli de site **www.gencan.nl**. Deze site presenteert actualiteiten, activiteiten, rapporten, verslagen en beeldmateriaal van en over Koerdische jongeren in Nederland. De jongeren hebben ook een eigen Hyves-groep geopend voor opinies en discussies over zaken die hen bezighouden.
- > Deze zomer wordt het tweede seizoen van **Tante in Marokko** (RVU) uitgezonden. Tante in Marokko speelt zich af op een aantal plaatsen langs de route Nederland-Marokko. Maxim Hartman en Lamia Abbassi verblijven twee weken op een drukke parkeerplaats in het Spaanse plaatsje Valdepeñas en op de ferry van Algeciras naar Tanger. Ze maken kennis met Marokkaanse Nederlanders die nog niet in Marokko zijn, maar al wel twee dagen rijden verwijderd van Nederland. Een mooi moment om te praten over de reis, familie, de vakantie en de verschillen tussen Marokko en Nederland.

**PRESENTATOREN
MAXIM HARTMAN
EN LAMIA ABBASSI**
BRON: TELEAC

JULI

■ **Ajouad El Miloudi** is de nieuwe presentator van Puberruil. In het KRO-programma ruilen twee pubers vijf dagen van leven, en nemen even elkaars ouders, vrienden en school over. El Miloudi presenteert bij AT5 het kinderprogramma Basta en verzorgt muzikale recensies bij Goedemorgen Nederland.

■ Actrice **Chris Comvalius**, die in Goede Tijden Slechte Tijden de rol van Dorothea Grantsaan speelt, wordt door RTL uit de serie geschreven. Dorothea zal in december sterven bij een auto-ongeluk. De actrice, die sinds 2004 in de soap te zien is, betreurt de beslissing van haar werkgever.

Augustus

- > Deze maand verschijnt de eerste **nieuwsbrief van Wereldjournalisten.nl**. Elke week verstuurt de nieuwssite een overzicht van de belangrijkste nieuwsberichten van de week en een agenda van debatten, culturele evenementen en andere activiteiten op het gebied van de multiculturele samenleving. Abonneren is gratis en kan via www.wereldjournalisten.nl.
- > Op 13 augustus in *De Journalist* een artikel over **multiculturaliteit bij regionale omroepen**. Aanleiding is het onderzoek van Motivaction/NPS uit 2007 waaruit bleek dat allochtonen via schotels nog in groten getale kijken en luisteren naar programma's uit de herkomstlanden. Een zware concurrentiestrijd, maar een aantal regionale omroepen is in staat allochtone kijkers te trekken. **Omroep Brabant** zendt twee programma's uit die interessant zijn voor zowel allochtone als autochtone kijkers. In *Road to Reality* worden mensen gevolgd tijdens een reis naar een ontwikkelingsland. In *Boschveld 55* berichten vier studenten van de Fontys Hogeschool Journalistiek over het wel en wee van de bewoners in deze multiculturele wijk. Daarnaast gaat Omroep Brabant dit seizoen verder met *Terug naar Turkije*. In deze serie wordt een gezin gevolgd dat voorgoed terugkeert naar Turkije na 25 jaar in Nederland te hebben gewoond. **Omroep Gelderland** heeft het programma *Angelique gaat vreemd*, waarin programmamaker Angelique Krüger op stap gaat met Gelderlanders uit verschillende culturen en met hen kookt. TV West krijgt helaas geen geld meer om het succesvolle programma Met het andere oog te blijven produceren.
- > Hiphopzender **Lijn 5 verhuist naar FunX**. Het urban platform van de NPS wordt samengevoegd met de jongerenzender van de Publieke Omroep, omdat het Lijn 5-aanbod daar beter past dan op Radio 5, een zender waar vooral 55+-ers naar luisteren.
- > De Nederlandse speelfilm **Dunya & Desie** wint de Best Teen Film Award op het Sarajevo Film Festival in Bosnie Herzegovina. De film is gebaseerd op de succesvolle en eveneens onderscheiden NPS-serie *Dunya & Desie* over twee vriendinnen uit Amsterdam-Noord. De serie *Dunya & Desie* en de film hebben al eerder internationale prijzen ontvangen, onder andere het Gouden Beeld voor Beste Dramaserie, de Prix Jeunesse en de Premios Ondas. De film is bovendien gekozen als Nederlandse inzending in de categorie beste niet-Engelstalige film en dingt in die categorie ook mee naar een **Oscar-nominatie**. Dunya en Desie worden gespeeld door Maryam Hassouni en Eva van de Wijdeven.

September

- > De aanwezigheid van moslims in Nederland wordt steeds vanzelfsprekender en juist tijdens de ramadan zoeken moslims en niet-moslims de dialoog met elkaar. In een aantal grote steden worden ifthar-activiteiten georganiseerd, variërend van gezamenlijke maaltijden tot publieke debatten. En wie deze maand afstemt op de publieke omroep, vindt bij de NMO elke zondag van 14.30 - 15.00 uur de **Ramadan Special** met reportages over de ramadan, recepten, goede doelen en een doktersrubriek.
- > In Rotterdam begint in september de eerste **acteeropleiding voor multicultureel talent**. De initiatiefnemers, Mimoun Oaïssa (*Shouf shouf habibi, Het schnitzelparadijs*) en Louis Lemaire, vinden dat het Nederlandse theater te weinig een afspiegeling is van de maatschappij.

MIMOUN OAISSA
 ■ BRON: WERELDOMROEP

De Acteerschool Rotterdam richt zich niet alleen op het klassieke en hedendaagse theater, maar werkt ook met verhalen van en over verschillende culturen. De particuliere acteeropleiding is op hbo-niveau, duurt vier jaar en per jaar is er plaats voor twaalf studenten. De school stelt als voorwaarde dat de aanstaande studenten goed Nederlands spreken en op havo- of vwo-niveau denken. Een diploma is niet nodig, enthousiasme en graag toneel willen spelen wel.

- > Het landelijk aanbod van multiculturele radio verandert vanaf september. De **radioprogramma's in eigen taal stoppen** en de aparte uitzendingen voor Marokkanen, Chinezen, Turken, Antillianen, Surinamers en Molukkers verdwijnen uit de ether. De NPS vervangt per 1 september de radio-uitzendingen in eigen taal door een programma dat iedereen moet aanspreken, ook autochtone

Nederlanders. Elke avond om 22 uur zendt de NPS **Dichtbij Nederland** uit, een drie uur durend programma waarin blank en zwart elkaar 'ontmoeten'. Het project wordt uitgebreid met een website en - vanaf 1 januari 2009 - een eigen tv-programma.

SEPTEMBER

■ Voor het eerst in de Nederlandse tv geschiedenis is een **Arabische talkshow** aangekocht. De zender Het Gesprek zendt vanaf 3 september 26 afleveringen van de serie **Kalam Nawaem** uit, ook wel de Arabische variant van "Oprah" genoemd. Tijdens de show snijden vier presentatrices onderwerpen aan als geweld in de privé-sfeer, homoseksualiteit en emancipatie. De talkshow brengt discussies op gang door de bespreking van onderwerpen die gevoelig liggen in de Arabische wereld. **Kalam Nawaem** is het programma dat centraal staat in de documentaire van Bregtje van der Haak, **Satellite Queens**. Deze ging in première tijdens IDFA 2007 en werd op 21 januari 2008 door de VPRO uitgezonden.

- > Op talk2me.nedsom.org zijn de eerste uitzendingen te zien van een serie talkshows met en door vluchtelingenjongeren. De stichting Nedsom wil met de talkshows een plek creëren waar vluchtelingen en autochtone jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Studenten, zowel met als zonder vluchtelingenachtergrond, zijn de drijvende kracht achter de nieuwe **talkshow Talk2me**. Zij verzinnen onderwerpen, zoeken gasten, interviewen hen en maken opnames voor het programma. Nedsom, een stichting voor Somaliërs in Nederland, ziet een duidelijke rol voor jongeren weggelegd als het gaat om het realiseren van duurzaam contact tussen de verschillende groepen. Met de talkshow wil zij de kracht van jongeren laten zien.

- > De Nederlandse Publieke Omroep presenteert op 21 augustus de **programma's van het seizoen 2008/2009**. Mira Media scande de programma's op multiculturaliteit en maakte daarover een factsheet met een opsomming en korte beschrijving van de programma's. Er zijn dit seizoen twaalf nieuwe multiculturele programma's te zien bij de NPO, waarvan slechts één bij een regionale omroep (Omroep Brabant). Wel zijn er in 2008/2009 nieuwe afleveringen te verwachten van zestien reeds eerder uitgezonden multiculturele programma's. Vergeleken met eerdere seizoenen lijkt de aandacht voor multiculturele programmering te groeien.

De **factsheet** is te downloaden via <http://www.miramedia.nl/media/files>.

- > De makeover van de website **Mediashakers** is afgerond. De uitstraling is frisser, er zijn nieuwe rubrieken ontwikkeld en het zoeken op de site is vergemakkelijkt. Het adres van de site is hetzelfde gebleven: www.mediashakers.nl. Mediashakers brengt mediaprofessionals en mediaorganisaties bij elkaar. Ze biedt bemiddeling en ondersteuning aan zowel de mediaprofessional als de mediaorganisatie. Beginnende of ervaren mediaprofessionals met een cultureel diverse achtergrond kunnen zich via de website inschrijven voor Mediashakers.

- > **Zenit** is de naam van een nieuwe moslimomroep. De omroep stelt zich ten doel stelt om "vanuit het culturele erfgoed van moslims" programma's te maken. De programma's moeten een breder publiek aanspreken. De omroep begint 24 september met de ledenwerving; voor april 2009 wil de omroep 50.000 betalende leden hebben zodat ze als B-omroep kunnen beginnen. De VARA ondersteunt Zenit bij de ledenwerving.
- > Ondertussen heeft de oude moslimomroep, NMO, een nieuwe man aan het roer. Na een aantal roerige maanden heeft de Nederlandse Moslim Omroep per 1 september **Abderrahman Farsi** (47) aangesteld als programmaleider. Farsi was al enkele jaren bestuurslid van de NMO. Hij zal er vooral op letten dat de NMO-programma's direct of indirect gerelateerd zijn aan de Nederlandse samenleving.

SEPTEMBER

■ *Gratis krant Metro heeft een nieuwe columnist, de 18-jarige Amsterdamse **Hadjar Benmiloud**. Hadjar Benmiloud is naast columniste, student aan de Hogeschool van Amsterdam en toneelschrijfster. Om de week verschijnt op dinsdag haar column op de meningenpagina van de krant.*

- > Halverwege september verschijnt een bericht in de media dat buschauffeurs van busmaatschappij Connexxion niet meer door een deel van de **Goudse wijk Oosterwei** willen rijden vanwege bedreigingen van jongeren van Marokkaanse afkomst. Een beroving van een buschauffeur was de druppel die de emmer deed overlopen. Overigens bleek na een 'factchecking' onderzoek van studenten journalistiek van Fontys dat het incident niet in Oosterwei plaatsvond, maar in de wijk Goverwelle ernaast. Ook zijn er verschillende verhalen over de ernst van het incident. Toch verschijnen vervolgens in de media stelselmatig berichten over maatregelen tegen overlast veroorzakende jongeren van Marokkaanse afkomst in zogenaamde 'probleemwijken'. Er komt een spoeddebat over het Goudse voorval in de Tweede Kamer, Geert Wilders wil het Nederlandse leger inzetten om het 'straattuig' aan te pakken en PvdA-kamerlid Hans Spekman

zegt in Vrij Nederland dat Marokkaanse jongeren openlijk vernederd moeten worden. Maar Nederlandse Marokkanen steken de hand ook in eigen boezem. In december pleit Rabia Bouhalhoul in een open brief in de Volkskrantspecial *Onder Marokkanen* voor meer zelfkritiek onder Marokkaanse Nederlanders. Bouhalhoul, integratiedeskundige en moeder van drie kinderen, betoogt dat meisjes in Marokkaanse gezinnen worden beschermd en voorgetrokken en dat jongens de straat op worden gejaagd. Ouders zouden zelf dit tij moeten keren. Verschillende Marokkaanse Nederlanders geven haar de volgende dag in een artikel in dezelfde krant gelijk.

Oktober

- > Zeer waarschijnlijk blijft jongerenzender **FunX** tot eind 2012 in de lucht. In Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Rotterdam hebben de colleges van Burgemeester & Wethouders overeenstemming bereikt over verlenging van het bestaande convenant. Ook minister Plasterk heeft ingestemd met het principe-akkoord, dat nog moet worden goedgekeurd door de respectievelijke gemeenteraden. Het is verder de bedoeling dat FunX zich in de komende periode uitbouwt tot een landelijk radiostation.
- > Na landen als Indonesië, Suriname, Afghanistan, Peru, Zambia, Birma en Zuid-Afrika krijgen ook de Nederlandse Antillen en Aruba een eigen, professioneel jeugdjournaal. **Het Antilliaanse jeugdjournaal** wordt opgezet door de Nederlandse media-organisatie FreeVoice in samenwerking met Kids News Network en Antilliaanse partners. Freevoice is ook verantwoordelijk voor de oprichting

van de jeugdjournaals in de andere landen. In eerste instantie zal er twee keer per week een uitzending zijn van tien minuten. Correspondenten van het Antilliaanse Jeugdjournaal zullen het nieuws vanaf Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Aruba, Sint-Eustatius en Saba verslaan.

- > Volgens *Trouw* reageren Nederlanders op nieuwssites botter en lomper dan andere Europeanen. Vooral berichten over integratie en de multiculturele samenleving moeten het ontgelden. Wordt er hier ongeremd gescholden op de premier, ministers en Marokkanen, in Duitsland beginnen reacties op nieuwsfora meestal met 'geachte heer/ mevrouw'. Internetjournalist **Francisco van Jole** ergert zich aan de "rechtse schreeuwerds" op internet en richt daarom binnenkort een 'progressieve debatsite' bij de VARA op. Niet alleen in het publiek debat wordt grove taal gebezigd, ook in het politiek debat zijn scheldkanonnades en beledigingen tegenover medekamerleden geen uitzondering. Kamerleden van de VVD, PvdA, CDA en ChristenUnie hebben hierover een klacht ingediend bij Kamervoorzitter Verbeet. De kamerleden hebben schoon genoeg van het "**parlementair onwaardig taalgebruik**" tijdens Kamerdebatten en verzoeken Verbeet per brief om scheldende collega's harder aan te pakken.

- > Op 17 oktober wordt bekend dat **Ahmed Aboutaleb** de eerste Marokkaans-Nederlandse burgemeester van een grote stad in Nederland wordt. Op 5 januari 2009 treedt hij aan als burgemeester van Rotterdam. Fractieleader Ronald Sørensen van *Leefbaar Rotterdam* is furieus over de voordracht. 'Het is niet slim uitgerkend een representant te kiezen van een groep die in heel Nederland en in Rotterdam problemen veroorzaakt', zegt hij in *de Volkskrant* van 17 oktober. Volgens Sørensen is Aboutaleb alleen maar naar voren geschoven door de PvdA omdat hij Marokkaan is.

- > De **Organisatie Hindoe Media OHM** bestaat deze maand 15 jaar. In die tijd is zij sterk veranderd. Van een naar binnen gerichte omroep die alleen haar eigen achterban bediende naar een club die de hele samenleving wil aanspreken. OHM-medewerkers Bikram Lalbahadoersing en Chander Mathura vertellen in Spreekbuis dat de omroep steeds meer spirituele Nederlanders aanspreekt. Volgens hen is het dan ook erg ongunstig dat OHM, net als de andere levensbeschouwelijke omroepen, alleen overdag op zondag mag uitzenden. Om meer mensen te trekken, wil de omroep zich op korte termijn meer crossmediaal laten zien.
- > Op 27 oktober organiseren Mira Media en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht **Diversity of Talents: NoLabel**, een internationale expertmeeting over de ontwikkeling van jong en divers talent binnen de kunsten en de media. Alle disciplines komen op deze meeting terug: beeldende kunst, media, film, architectuur, mode, theater en muziek. Een keur van jonge makers geven hun visie op hun eigen talent en hoe de stad hen zou kunnen helpen om hun eigen creativiteit te ontplooien en hoe zij omgekeerd aan de stad als een creatieve biotoop konden bijdragen: 'Ambitie' en 'je studie doen' waren opvallende tips. Ongeveer 180 talentontwikkelaars wisselden inzichten uit op de onderwerpen: peer education, media, intercultureel ondernemerschap, de ontwikkeling van hiphop talent in vier grote steden en het ondernemende profiel van de popmusicus van de toekomst.
- > Alles draait om vrouwen van 17 tot 19 oktober op het **Iraans Film Festival** in Rotterdam. Het festival staat dit jaar in het teken staan van de maatschappelijke positie van de vrouw in Iran. Naast de vertoningen van Iraanse speelfilms, documentaires en animatiefilms is er na afloop de mogelijkheid om met regisseurs en deskundigen na te praten.

- > De Nederlandse Publieke Omroep (NPO) verricht de komende jaren extra inspanningen op het gebied van culturele diversiteit. Dit blijkt uit de **Meerjarenbegroting van de publieke omroepen** over de periode 2009-2013 die op 21 oktober is gepresenteerd. Net als in de vorige meerjarenbegroting heeft de NPO diversiteit als speerpunt opgenomen. De ambitie van de NPO op het gebied van diversiteit is tweeledig, zo blijkt uit de meerjarenbegroting:
 - In het aanbod van de publieke omroep op de verschillende platforms moeten nieuwe Nederlanders en de verscheidenheid van de Nederlandse samenleving een vanzelfsprekende factor vormen.
 - De publieke omroep moet een rol van betekenis (gaan) spelen in de belevingswereld van nieuwe Nederlanders.

Het Commissariaat voor de Media betreurt dat er op de korte termijn geen concrete plannen in de meerjarenbegroting vermeld staan voor de instroom van meer 'gekleurd' personeel. Het Commissariaat wijst op de succesformule van FunX waarbij meer diversiteit achter de schermen ook leidt tot meer diversiteit in programma's. Ook ziet het Commissariaat graag meer kleur binnen de nieuws- en actualiteitenvoorziening van de publieke omroep.

- > Op 21 oktober komt het nieuwe nummer van het tijdschrift **Join** uit. Tijdens een multimediale bijeenkomst in Tilburg gaan bekende en aanstormende journalisten met elkaar in discussie over journalistiek, internationale samenwerking en berichtgeving over Afrika. *Join* oktober '08 is gemaakt door studenten van de Fontys Hogeschool Journalistiek in Tilburg. Begin 2008 reisden zij voor twee weken naar Uganda en Rwanda. In Rwanda werkten de studenten samen met de partnerorganisatie Parlement des Jeunes Rwandais (PAJER), een jongerenorganisatie die vrede, eenheid en verzoening in Rwanda wil bewerkstelligen. In Uganda was de partnerorganisatie Edirisa. Edirisa zet zich in voor informatievoorziening ter bevordering van respect voor diversiteit.

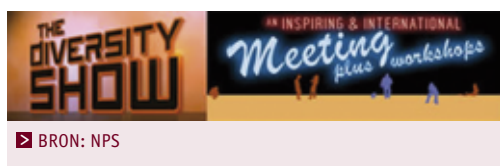

- > Op woensdag 29 oktober organiseert Mira Media bij de Media Academie in Hilversum de **netwerkmeeeting diVERS TALENT**. Cabaretier Jandino Asporaat zet de toon voor een spetterende talkshow over diversiteit en media, m.n. bij de publieke omroep. Sulay Reval (o.a. *Puberruil*) vertelt hoe hij is gaan presenteren. Raja Felgata gaat in op hoe zij op de redactie van *Goedemorgen Nederland* haar meerwaarde benut door bijvoorbeeld het inzetten van haar specifieke netwerken. Pieter Schut meldt dat het nieuwe multiculturele programma *Dichtbij Nederland* eind januari start met TV-uitzendingen. Hij krijgt veel vragen over de inhoud en werkwijze van het programma. Pieter Schut (bedenker en producent van *Dichtbij Nederland*) en Ruurd Bierman (Raad van Bestuur NPO) worden na de talkshow dan ook bedolven onder de visitekaartjes. Aansluitend verzorgt Marca van den Broek een workshop over zelfpresentatie, geeft Atila Akin een training in netwerken en geven Maarten Almekinders en Eveline Verwoerd tips en advies over synopsis schrijven. De dag eindigt met een borrel waarbij iedereen kan netwerken en speeddaten.

- > Filmmaker **Masha Novikova** wint met haar film **Anna: Seven years on the frontline** de derde prijs (de Special Prize of the Jury) van het Festival of Liberties in Brussel. De documentaire over Anna Politkovskaja geeft een beeld van de strijd die de Russische journaliste voerde tegen de schendingen van de mensenrechten in Rusland. Politkovskaja schreef kritische boeken en artikelen over Rusland en de onderdrukking van het Tsjetsjeense volk. Op 7 oktober 2006 werd ze op 48-jarige leeftijd doodgeschoten in de hal van haar appartement. Eerder dit jaar won Novikova met de film ook al de Amnesty International Award in Polen en een Special Mention Prize van het Mostra Internazionale del Nuovo Cinema Pesaro Film Festival.

- > Al maanden is Nederland in de ban van de Amerikaanse presidentsverkiezingen en op 4 november is het dan eindelijk zover. Tot grote vreugde van het overgrote deel van Nederland én van de wereld wordt **Barack Obama** overtuigend gekozen tot eerste zwarte president van de Verenigde Staten. Deze gebeurtenis heeft zo'n impact op de hele wereld, en vooral op het niet-blanke deel van de wereldbevolking, dat we deze hier niet onvermeld kunnen laten.
- > Tien jonge werkloze meiden uit de Amsterdamse Bijlmer lanceren deze maand hun eigen urban glossy: het **Powerlady Magazine**. Hoofdredacteurs Giovanna Gill en Urmila Korver willen dat het tijdschrift een mix is tussen 'bling bling', lifestyle, muziek en serieuze onderwerpen als 'zelfbewust-zijn' en 'positief denken'. Het blad, een initiatief vanuit Stichting PowerLady en ondersteunt door Pantar Amsterdam, biedt veertig meiden per jaar de kans op werk of een opleiding, door hen journalistieke- en vormgevingsvaardigheden aan te leren. Het plan is om in 2009 zes nummers uit te brengen, met een totaaloplage van 18.000 stuks. Het magazine is verkrijgbaar bij 25 verkooppunten in de omgeving van Amsterdam en wordt landelijk verspreid naar abonnees.
- > Meer dan 600 mediamakers uit heel Europa kwamen op 6 november naar de **Diversity Show**. Dit event was bedoeld voor mediaprofessionals die culturele diversiteit niet alleen als een gegeven beschouwen, maar vooral als een creatieve kans. De show bood inspirerende voorbeelden op het gebied van diversiteitsbeleid. In het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid werden hoogtepunten van multiculturele televisie vertoond, waarbij de makers aan het woord kwamen. Art.1, de landelijke vereniging die zich inzet voor het voorkomen en bestrijden van discriminatie, verzorgde een workshop *Slachtoffers in beeld* over de representatie van kwetsbare personages en slachtoffers van discriminatie in de media.

NOVEMBER

■ *Marokkanen, Turken, Lonsdalers, kaaskoppen en Italianen in één competitie, kan dat? Ja! Dat bewees jongerencommunity Combeat het afgelopen jaar in Alkmaar. Na gesprekken met verschillende groepen jongeren bleek dat er weliswaar op veel punten spanningen bestonden tussen hen, maar ook dat ze twee dingen gemeen hadden: een gevoel van verveling en liefde voor rap. Deze gesprekken leidden tot een wedstrijd om de eer de beste rapper te worden. Door de competitie werden ze uitgedaagd verder te kijken dan alleen hun eigen groep. De winnaar werd deze maand uitgeroepen: Turkse rapper **Otie**. De prijs: media-aandacht en een eigen CD.*

- > Is etniciteit wél relevant wanneer het om verdachten gaat, en niet wanneer deze verdachten onschuldig blijken? De **berichtgeving over een straatroof** in Den Haag roept deze vraag op. De gratis krant *Sp!ts* opent op 7 november met de kop: *Brute Straatroof door Marokkanen*. Een 21-jarige vrouw uit Den Haag is naar eigen zeggen met het mes op de keel van haar pincode beroofd. Ook hadden de overvallers gedreigd haar 2-jarige dochtertje te ontvoeren. In het artikel werd vervolgens een signalement gegeven dat afkomstig was de Politie Haaglanden: "De mannen zijn vermoedelijk van Turkse of Marokkaanse komaf en zijn beide ongeveer 1.80 meter lang. Een van hen had bijna doorlopende wenkbrauwen en een opvallend brede neus." De politie sprak afgelopen week nog van een "weezinwekkende straatroof". Op 17 november blijkt dat de vrouw heeft gelogen. Ze heeft het hele verhaal heeft verzonnen, zo maakte de politie vandaag bekend. Bij de rectificatie in *Sp!ts* wordt de etniciteit van de daders opeens niet meer genoemd. Het Samenwerkingsverband van Marokkanen (SMN) in Nederland dient op 17 december

een **klacht** in bij de **Raad voor de Journalistiek** naar aanleiding van het bericht in *Sp!ts*. Volgens de SMN heeft de krant met deze onzorgvuldige berichtgeving Marokkanen in Nederland schade berokkend. De Raad voor de Journalistiek verwacht in januari 2009 uitspraak te doen over de zaak.

- > **Multiculturele Televisie Nederland (MTNL)** lanceert op 12 november een nieuwssite (<http://www.nieuws.mtnl.nl>). MTNL wil een eigen visie op het nieuws brengen vanuit een multicultureel perspectief en de **nieuwsportal** richt zich op een multicultureel, grootstedelijk publiek in de vier grote steden. De site biedt nieuws op allerlei terrein: van sport tot columns en van binnenlands nieuws tot cultuur. Hoofdredacteur Bart Römer licht op Wereldjournalisten.nl toe dat het publiek van MTNL zich steeds meer op internet bevindt en steeds minder kijkt naar lokale televisiezenders, waaronder MTNL.
- > Young & Connected, onderdeel van PCM Uitgevers, brengt een weekkrant uit gericht op vmbo-leerlingen. **Deze Week** wordt verspreid op 94 vmbo-scholen en is qua beeld en tekst afgestemd op de belevingswereld van de scholieren. Naast de internationale en nationale actualiteit, behandelt *Deze Week* onderwerpen als games en gadgets, techniek, economie en zorg. De uitgever wil met dit blad een groep bereiken die met andere kranten lastig te bereiken is. Met thema's als beroepskeuze zal *Deze Week* ook interessant zijn voor klassikale bespreking.
- > De media dienen de culturele verscheidenheid te weerspiegelen, dat staat voor de meeste media in Europa als een paal boven water. Toch is er duidelijke ondervertegenwoordiging van migranten in de media en media spelen maar een beperkte rol bij de informatie-uitwisseling tussen groepen. Mira Media heeft een overzicht gemaakt van de inspanningen die in verschillende landen worden verricht om daarin verandering te brengen. Gebaseerd op verslagen van een aantal conferenties en expertmeetings biedt **Media and Intercultural Dialogue in Europe 2008** conclusies, aanbevelingen en voorbeelden van programma's waarin die diversiteit wél tot uiting komt en tot dialoog leidt. Daarnaast zijn methoden beschreven om de interculturele competenties van redacties te vergroten en de participatie van etnisch-culturele groepen in de media te bevorderen. Dit overzicht zal jaarlijks geactualiseerd worden. Te downloaden via: <http://www.miramedia.nl/publicaties>
- > Een opmerkelijke actie: televisiemaker **Prem Radhakishun schrijft een open brief**. Daarin roept hij iedereen op, met name Nederlands-Marokkaanse burgers, om jongeren van Marokkaanse afkomst die overlast veroorzaken tot de orde te roepen. De open brief, ondertekend door een groep verontruste opiniemakers, wordt op 19 november in *Sp!ts* gepubliceerd. Zij zijn van mening dat het 'beestachtige' gedrag van een kleine groep Nederlanders van Marokkaanse afkomst de emancipatie belemmert van de meerderheid van de Marokkaanse Nederlanders die het wél goed doen.
- > **Nederlandse media: niet links, wel wit**, dat is de conclusie die Francisco van Jole trekt op 12 november tijdens het debat *Don't believe the Hype?! in De Balie*, georganiseerd door MTNL. Naar aanleiding van de discussie over de linksheid van de Nederlandse journalistiek, de Nederlandse media, dan wel de Publieke Omroep die dit gehele jaar af en toe de kop opsteekt, legt Van Jole graag uit waarom er geen linkse kranten meer zijn in Nederland. "Er is heel lang heel hard geroepen dat de kranten in Nederland zo links zijn. Journalisten zijn daar zelf in gaan geloven. Nu zijn ze als de dood om iets te zeggen wat zelfs maar links zou kunnen lijken."

- > In de vrijdag 21 november aan de Kamer gezonden **beleidsbrief Media en diversiteit** maakt minister Plasterk zijn beleidsvoornemens ten aanzien van het media- en diversiteitsbeleid voor de komende jaren bekend. Plasterk kondigt aan de culturele diversiteit van en in de media verder te willen versterken.

RONALD PLASTERK
 BRON: NRC
 (FOTO: ROEL ROZENBURG)

Minister Plasterk zal de mogelijkheden onderzoeken om radio-station FunX via de ether ook buiten de Randstad te laten uitzenden. Directeur Willem Stegeman van FunX vindt de brief van Plasterk bemoedigend. 'De minister ziet FunX als volwaardige en waardevolle partij in het Nederlandse medialandschap. Dat is een stimulans voor de organisatie om nu ook buiten de Randstad door te pakken. Wij hebben erg ons best gedaan om het onderwerp diversiteit ook als economische kans zichtbaar te maken. Dat doe je vooral door te zorgen dat het meetbaar wordt wat je al dan niet laat liggen als media- en reclamesector.'

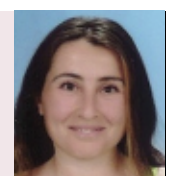
De **Vereniging voor Commerciële Radiostations (VCR)** heeft felle kritiek op het voornemen van minister Plasterk: "De publieke omroep krijgt veel geld en is royaal bedeed met frequenties. Als zij wat meer zouden doen aan het bereiken van migranten, dan is deze flauwekul niet nodig", zegt Martin Banga, voorzitter van de VCR, in *Adformatie*. Eerder heeft het CDA al laten weten de plannen niet te zien zitten omdat er veel meer gegadigden zijn voor etherfrequenties.

De minister steunt de lijn van de publieke omroep om te streven naar 'inclusiviteit'. De verschillende culturele groepen in Nederland zijn een vanzelfsprekende factor in het aanbod en de programmering. Maar Plasterk roept de Nederlandse Publieke Omroep verder nadrukkelijk op om **de representativiteit van het kijk- en luisteronderzoek te verbeteren** als het gaat om jongeren en allochtonen. Een adequate vertegenwoordiging in de steekproef is nodig om de effecten van programmatische inspanningen zichtbaar te maken voor mediabedrijven en adverteerders. Ook de commerciële omroep dient zijn verantwoordelijkheid te nemen op het punt van representativiteit van het mediaonderzoek.

De **NPS** behoudt, als taakorganisatie, zijn bijzondere taak en functie op het terrein van culturele diversiteit. De specifieke kennis van **MTNL** over culturele diversiteit moet de komende jaren beschikbaar zijn voor lokale, regionale en landelijke omroepen. **Mira Media** als landelijk kenniscentrum op het gebied van media en culturele diversiteit wordt in 2009 nog gefinancierd. Na een evaluatie zal een besluit worden genomen over financiering in de periode na 2009.

- > Mira Media en het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties hebben de afgelopen jaren het project **Impuls** uitgevoerd. Met advies en coaching werden (beginnende) documentairemakers ondersteund bij het realiseren van hun plannen. Twee documentaires van Impuls-deelnemers worden dit jaar op het IDFA vertoond: *Leyla en Mecun Abroad* van Zeynep Özkaya en *Bollywood Blues* van Rishi Chamman. Het IDFA vindt plaats op 20-30 november.

FILMMAAKSTER ZEYNEP ÖZKAYA
 BRON: NFTVM

- > **NPS en de Wereldomroep gaan redactioneel samenwerken** voor de radioprogramma's met nieuws over de Antillen, Aruba en Suriname. Beide redacties wisselen vanaf nu intensief onderwerpen, reportages en interviews uit. Bij de NPS komt dit ten goede van het multiculturele radioprogramma *Dichtbij Nederland*. De Wereldomroep gebruikt de inhoud voor de radio-uitzendingen van de Caribische redactie. In de toekomst willen de omroepen ook redactioneel samenwerken op het gebied van nieuws en achtergronden vanuit China, de Arabische landen en Indonesië.

- Martin Bosma, Kamerlid voor de PVV, keert zich op 26 november tegen **Marokko.nl**. In een interview voor de Gay Krant zegt hij dat hij een motie wil indienen waardoor de website in de toekomst 'nooit meer één cent van de overheid' krijgt. Hij verwijt Marokko.nl **homohatend** te zijn en desondanks een subsidie van 160.000 euro te ontvangen. Volgens Bosma verwijderen de webmasters van Marokko.nl bepaalde citaten alsmaar niet en valt er te lezen dat 'homo's een schande zijn door de islam' en dat 'Allah ze hard zal straffen, nu of later'. Geert Wilders had eerder deze maand (22 november) al een oproep gedaan om **maroc.nl** aan te pakken vanwege radicale uitslatingen in online discussies. Woordvoerder Khalid Mahdaoui van Marokko.nl laat op 27 november op de site van de Gay Krant weten verbaasd te zijn over de motie van de PVV. "We doen er juist alles aan om het taboe rond homoseksualiteit te doorbreken. Bovendien klopt het bedrag niet wat door het PVV-Kamerlid Martin Bosma wordt genoemd. Het gaat om hooguit 138.000 euro en die zijn niet toegewezen aan de Forumsite, waar hij over rept, maar aan de nieuwssite die overigens wel aan het forum is gelinkt. Het doel van Marokko.nl is om Marokkaanse jongeren te amuseren, informeren en tot denken aan te zetten. Als er écht haatdragende teksten staan aan het adres van homo's, maar ook aan Joden of Amerikanen, dan halen we die weg." Begin december kondigt minister **Eberhart van der Laan** aan een onderzoek te starten naar radicale uitingen op Marokko.nl. Hij laat ook onderzoeken of de site wel subsidie moet krijgen. Marokko.nl reageert met een uitnodiging voor de minister van Wonen, Wijken en Integratie om deel te nemen aan een **moderatorentraining** in januari. De reacties op het forum worden volgens de uitgever, Marokko Media, gemodereerd door vrijwilligers. De training geeft de moderatoren inzicht in de grenzen tussen vrijheid van meningsuiting en discriminatie. "Dagelijks heeft Marokko.nl een stroom van vijftig duizend nieuwe berichten te verwerken, daar zitten, afhankelijk van wat zich in de actualiteit afspeelt, berichten tussen die niet door de beugel kunnen. Als er ontoelaatbare berichten onopgemerkt door moderatoren blijven staan, betekent het nog niet dat Marokko.nl daar als website achterstaat", laat Marokko Media op zijn site weten. Daarnaast ontwikkelt Marokko Media een toepassing waarmee bezoekers kwetsende reacties kunnen melden bij de beheerders van de site én bij de politie.
- Deze maand wordt de Chinese Radio en Televisie, **CRTV**, in het zonnetje gezet. Op 28 november wint de CRTV de **Salto Award** voor "Beste nieuwkomer televisie". De jury is vooral te spreken over het feit dat CRTV voor een grotere doelgroep dan de eigen gemeenschap programmeert en daarmee integratiebevorderend werkt. "De makers proberen duidelijk zicht- en hoorbaar een verbinding te maken met een ruime Amsterdamse bevolkingsgroep en deze aan te spreken". Andere genomineerden in deze categorie waren de Ghanese televisiezender (**GAM TV**) en de jongerenzender **ADOM TV**. CRTV werd ook **genomineerd** in de categorie 'Beste website'. De prijswinnaar in de categorie 'Beste televisieprogramma' is de Turkse zender **Demet TV**. Volgens de jury zijn hun programma's ook integratiebevorderend: "Vanuit de eigen etniciteit een brug slaand naar de overige zo diverse bevolkingssamenstelling in onze hoofdstad. Via een sterk journalistiek inhoudelijk format, waarbij het educatieve element niet ontbreekt, wordt met een onderhoudend en informatief programma, creatief inzicht gegeven in de Turks-Nederlandse gemeenschap. Integratie en samenleven staan hierbij centraal". Ook het Hindoestaans-Surinaamse TV station **Natraj TV** werd in deze categorie genomineerd. En na al deze prijzen komt op 29 november het eerste exemplaar van het gratis **CRTV Magazine** uit, met informatie over Chinese lifestyle en events. De artikelen zijn geschreven in het Nederlands, maar vanuit een Chinees perspectief. Het blad wordt onder andere via Chinese restaurants gedistribueerd.

- > Vanaf 6 december krijgen de Meiden van Halal concurrentie van de **Meiden van Haram**. Soundos el Ahmadi en Khadija Massaoudi onderzoeken controversiële onderwerpen en Marokkaanse taboes. Sex, drugs, schulden, paaldansen, nafluiten.. de meiden zoeken uit wat kan, en wat niet. Met in elke aflevering een bekende Nederlander die ze als haram typeren. Het NPS-programma wordt elke zaterdag uitgezonden om 16.30 uur op Nederland 2.

**DE MEIDEN VAN
HARAM**
BRON: NPS

- > Ex-moslim **Ehsan Jami** presenteert dinsdag 9 december in Den Haag zijn film **Interview met Mohammed**. In de film kijkt de profeet Mohammed terug op zijn leven en staan thema's als vrouwenrechten en afvalligheid centraal. Moslimorganisaties reageerden gematigd na het zien van de film. Ze doen het af als 'een krachtenloos niemendalletje' en besloten dat het niet nodig was om er inhoudelijk op te reageren. Jami benadrukte bij de presentatie in Den Haag dat hij geen anti-islamfilm heeft willen maken, maar een pro-mensenrechtenfilm. De oprichter van het Comité voor ex-moslims, dat inmiddels is opgeheven, werkte in eerste instantie aan een andere, meer controversiële film over de islam. Hij besloot die anti-moslimtekenfilm *The Life of Mohammed* niet uit te zenden, mede na een oproep van minister Ernst Hirsch Ballin van Justitie. Ook ontving Jami volgens eigen zeggen bedreigingen uit het buitenland.

EHSAN JAMI
BRON: NU.NL

- > **Prem Radhakishun stopt met PREMtime**. Op 16 december zendt de NPS de laatste aflevering van het programma uit. Vanaf januari begint Prem met een nieuw programma: *De school van Prem*. Radhakishun heeft niet uitgelegd waarom hij stopt met *PREMtime*, het programma waarin Radhakishun al jarenlang zaken behandelt die met de multiculturele samenleving te maken hebben. Aan het begin van dit televisieseizoen gaf Prem in *De Wereld Draait Door* (VARA) wel aan dat hij weinig zin meer had in de confrontaties op straat. Hij werd daar regelmatig bedreigd, uitgescholden en bekogeld. In de nieuwe serie **De school van Prem** (10 afleveringen) stoomt hij kinderen met een leerachterstand klaar voor de Cito-toets. Doordeweeks brengt hij huisbezoeken om te zien hoe het er daar aan toegaat en om te controleren of de kinderen hun huiswerk wel maken. De serie gaat van start op 8 januari 2009.

- > De AVRO heeft een nieuw televisieprogramma, **Bij Yerli**. Cabaretière Nilgün Yerli ontvangt vanaf 7 december BN'ers in haar geboorteland Turkije. "Achtentwintig jaar geleden kwam ik naar Nederland waar ik nog steeds als gast word beschouwd", vertelt Yerli. "Ik ben sinds twee jaar terug in Turkije. Nu mogen Nederlanders mijn gast zijn, in het land dat ik niet echt ken. Terwijl we mijn geboorteland ontdekken, ontdek ik tevens mijn gast en de mens achter het vak". Te gast zijn, onder andere, zanger Huub van der Lubbe en topkok Pierre Wind.

NILGÜN YERLI
BRON: ART. 1

- > **Wereldjournalisten.nl is genomineerd voor de Zilveren Plum**, 'een aanmoedigingsprijs voor uitzonderlijke media-initiatieven die een positieve invloed hebben op de beeldvorming over de multiculturele samenleving.' De Zilveren Plum hoort bij de ASN Bank Mediaprijs, ook de Zilveren Zebra genoemd, een prijs voor mediaproducties die de multiculturele samenleving belichten. Dit jaar wordt de uiteindelijke winnaar gekozen door het publiek. Vanaf 15 december kunnen zij stemmen via www.voordewereldvanmorgen.nl. De winnaar wordt bekend gemaakt op 19 februari.

- > Voor Turkse en Marokkaanse jongeren is **analoge kabeltelevisie veel belangrijker** dan voor ouderen. Van de Turken onder de 30 jaar kijkt 69% via de kabel; dat is bijna twee keer zoveel als ouderen (38%). Bij Marokkanen geldt dat circa de helft van de jongeren (ook) via de schotel kijkt, tegen ruim driekwart van de ouderen. Slechts weinig mensen geven aan een digitale kabelontvanger in huis te hebben. Surinamers en Antillianen lopen voorop met respectievelijk 19 en 14%. Slechts een klein deel van de Turken en Marokkanen heeft een digitale kabelontvanger (respectievelijk 5% en 3%). Dat blijkt uit het onderzoek dat MCA Communicatie uitvoerde in opdracht van kabelraden.nl, het landelijk steunpunt voor programmaraden. Het onderzoek is gedaan onder Marokkanen, Turken, Surinamers, Antillianen en autochtonen in de vier grote steden.
- > Op 18 december is het **Internationale dag van de migratie**. De website Radio 1812 besteedt daarom specifieke aandacht aan media en minderheden. Centraal staat een artikel van Reynald Blion, media- en diversiteitsmanager bij de Raad van Europa. In dit artikel roept Blion op meer aandacht te besteden aan wat de media produceren en uitzenden over het thema Migratie, de impact ervan op de publieke opinie te bestuderen en de rol van minderheden te versterken tijdens de verschillende stadia van het productie- en distributieproces. **Radio 1812** is een initiatief van December 18, een internationaal lobby- en informatie-centrum op het gebied van de mensenrechten van arbeidsmigranten. In 2006 zond Radio 1812 voor het eerst uit en bracht meer dan 50 radio stations uit 25 landen samen. Vorig jaar namen zelfs 152 radiostations uit 34 landen van alle continenten deel, zowel locale stations als nationale en internationale publieke omroepen.
- > De film van Geert Wilders duikt ook deze maand weer op in de media. **Fitna** gaat op wereldtournee en doet als eerste Israël aan. Na een hartelijke ontvangst aldaar zou Wilders zijn film op 17 december vertonen in het Europees Parlement op verzoek van Europarlementariër Gerard Batten van de anti-Europese Britse Independence Party. De gezamenlijke fractieleiders hebben dat echter tegen gehouden. "Dit is een heel trieste dag voor de vrijheid van meningsuiting", reageerde Wilders. "Dit toont opnieuw het failliet van het leiderschap van het Europees Parlement. De beslissingen van het Europees Parlement zijn niet anders dan die in Saudi-Arabië en Mekka." Hij heeft daarom ook de toespraak, die hij na vertoning zou houden in het gebouw van het Europees Parlement, afgezegd.

- > **Fitna** blijft aandacht trekken en ontvangt op 22 december de **Bokitobokaal 2008**, een prijs voor de ergste mediahype. Op de tweede plaats staat het duo Peter R. de Vries/Joran van der Sloot. Het weblog *Sargasso* organiseert deze internetverkiezing elk jaar op grond van de Top 10 van ergernissen van reageerders. *Sargasso* wil aandacht geven aan nieuws dat door de traditionele media terzijde is geschoven. Volgens 11% van de stemmers komt de Bokitobokaal Geert Wilders des te meer toe, omdat in de aanloop naar de première van de film het politieke optreden van het kabinet-Balkenende c.s. op zichzelf al een hype van formaat heeft opgeleverd. Tenslotte vindt nog eens 5 procent dat Geert Wilders als persoon voor een surplus aan ergernissen heeft gezorgd. In een open brief aan Wilders schrijft *Sargasso*: "Al met al bent U als politicus/marketeer/regisseur/Bekende Nederlander goed voor bijna 40 procent van de érgste mediahypes in 2008".

